

dźeržeć móhće. A to čini so na cyle wosebite wašnje. Sym hižo prajił, zo so serbske husle z brodu přidźeržować njehodža. Herc, hdyž so k piskanju hotuje, přimnje husle z prawej ruku, tyknje ľewu ruku přez bant a přimnje z tej samej ruku husle za šiju; potom přitłóči jich spódnj (delni) kónc — nic k šiji, kaž so z němskimi huslemi čini, ale k wutrobnu, při čimž ľewy łohé kruće wupinje, z tym so bant naćehnje a husle so takle hišće bóle k ćělu přitłóča. Potajkim je połoženje serbskich husli při piskanju wodorune abo horizontalne kaž při němskich huslach, ale tež tudy su rozdžěle. Serbske husle su tak zložene, zo njeje zwjeřšna deska horjeka a spódnja deleka, ale zo stej po bokomaj a horjeka je pobok husli, tak zo přez to hudžeńc so njesuwa nakosnje a wodorunje kaž při piskanju na němske husle, ale zwi-
sujo: smyka so z deleka horje a nawopak w tajkej nakosnej smuzy, kajkuž wisaca waha twori.

Piskanje na serbske husle je hewak formalnje w druhich nastupanjach jenajke z piskanjom na němske. Jenož jene zwonkowne wotkhilenje hišće naspomnju: najnižši ton, kotryž móže serbski husleř nałožeć, je **d**; hłubšo piskać njemóže, dokelž truny nima. Za to pak su we znutřkownym charakteru piskanja mnohe wosebitosće, kotrež su zrosćene ze słowjanskim duchom składow, na husle piskanych, jako tež ze słowjanskim duchom herca samoho, tak daloko, štož je tutón hišće ze stareho rodu, njeskaženy z jědojnym dychom noweho časa. Składby, kotrež su serbskim huslam najbóle přirodžene, su serbske reje. Mějach pućuju při-
ležnosć wjele tutych reji nadeńć (přez połdra sta), ale bohužel z wjetša bjez texta. Tu a tam mi při někotrych rejach prajichu, zo so njespěwaju. Njemóžu runje přisahać, ale k wěrje podobne je, zo su so něhdy wšě reje spěwale, mjenujcy přenjotnje je so pola wšěch narodow k rejam spěwalo, spěw bě zakład a załožeř wšěje hudźby.

Serbske reje maju swój wosebity typus a to nic jeno we svojich zakładnych rysach (we kotrychž maju wěstu podobnosć z polonezu), ale tež w jednotliwosćach, we mnohich wudebjeńkach abo kaž so wobraznje praji: we swojej hudźbnej ornamenticy. Serbska reja by do tutoho nastawka ani njesłušala, hdy by tuta ornamentika wutwor serbskich hercow njebyła. W tom su drohe wopomnjeće po sebi za přichodne časy zawostajili, hdyž